

[Ministeren for Grønland.]

politikken, som såvel i ministeriet for Grønland og Grønlandsrådet som i Grønlands landsråd betragtes som noget meget centralt, nemlig beskæftigelses- og uddannelsespolitikken.

Det har rent organisatorisk givet sig udslag i, at der under landsrådet på få år er etableret arbejdsmarkedskontorer og arbejdsmarkedsnævn i de større grønlandske byer, at der med hjemmel i loven om erhvervsuddannelse er oprettet et erhvervsuddannelsesråd i Godthåb, og at der i ministeriet er nedsat en arbejdsgruppe vedrørende uddannelse og beskæftigelse af grønlandsk arbejdskraft med repræsentanter fra arbejdsministeriet, fra arbejdsdirektoratet og fra de forskellige grene af Grønlands administration.

Skal man kort karakterisere situationen på det grønlandske arbejdsmarked, kan det siges, at der i højsæsonen stort set er beskæftigelsesmuligheder nok til alle arbejdsøgende, men der er tale om en vis vinterarbejdsløshed og om arbejdsløshed blandt ungdommen. Denne ledighed blandt ungdommen giver anledning til bekymring, eftersom de store årgange fra midten af 1950'erne nu er begyndt at forlade folkeskolen, og jeg vil på grund af den korte taletid, jeg har, kun omtale ungdomsarbejdsløsheden.

En undersøgelse af ledigheden blandt de 14-19-årige viser, at ca. 25 pct. ved årsskiftet 1970-71 var uden arbejde, og at ledigheden i sommermånederne kun falder til det halve. Efter dette resultat er det vor opfattelse, at de unges indpasning på arbejdsmarkedet overvejende er et spørgsmål om uddannelsesmæssige foranstaltninger og i mindre grad et spørgsmål om beskæftigelsesmæssige foranstaltninger.

Rapporten har været behandlet på landsrådets efterårsamling, og landsrådet har udtalt, at det er påtrængende nødvendigt, at der stilles ekstraordinære bevillinger til rådighed for gennemførelse af forskellige uddannelsesmæssige foranstaltninger. Jeg er helt enig med landsrådet i, at bevillingerne til uddannelsen må øges. Det drejer sig om bevillinger til uddannelsespersonale, både lærere og planlæggere, til uddannelsesstøtte og til skolekapacitet. Der er da også på fi-

nanslovforslaget for 1973-74 afsat et større beløb til erhvervsuddannelse.

Erhvervsuddannelsesrådet har for nylig anbefalet, at de nye faglige grunduddannelser gennemføres i Grønland. Denne trinvise uddannelsesform, der jo i høj grad er baseret på værkstedsskoler, er særlig egnet for de grønlandske forhold, hvor lærlingepladser er en af flaskehalsene i uddannelsen. Uddannelsesformen nødvendiggør en fordobling af fagskolekapaciteten, og på ministeriets investeringsplaner for de kommende år er der på bekostning af andre anlægsgaver indplaceret 12 mill. kr. til udvidelse af fagskolekapaciteten.

Jeg er endvidere positivt indstillet over for planerne om etablering af socialpædagogiske uddannelser i Grønland.

Til spørgsmålet om, i hvilket omfang der foretages løbende undersøgelser af mulighederne for at erstatte importeret arbejdskraft fra Danmark til Grønland, kan jeg svare, at disse muligheder er undersøgt og undersøges fortsat. Siden 1970 har Grønlandsrådet anbefalet, at der laves en ordning, således at man tilbyder den grønlandske arbejdskraft forud for den danske arbejdskraft. Denne anbefaling følger vi så vidt muligt nu inden for ministeriet for Grønland, og jeg kan endvidere oplyse, at vore muligheder for at etablere ordninger, således at den grønlandske arbejdskraft beskæftiges forud for den udsendte arbejdskraft, også ligger i, at vi har udsendt et cirkulære, som gælder de statslige og kommunale myndigheder, men vi håber på efter anbefaling fra landsrådet også at kunne udvide denne adgang inden for den private sektor af arbejdskraften i Grønland.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg gør opmærksom på, at taletiden for ministre er 3 minutter.

Inge Fischer Møller: Jeg vil takke ministeren for redegørelsen, men ikke undlade at komme med et par hjertesuk.

For det første drejer arbejdsløshedstallene sig om 1970-71. Jeg var i Grønland i 1972, og de tal, jeg har fået oplyst, er altså fra en senere periode. Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at kredslæge Zachau-Christiansen fra Frederiksborg amt også har været på